

ЛЕЛЕКА НА ДАХУ. ЧОРНИЙ

Гніздом білого лелеки на даху нікого не здивуєш, хоч їх зараз уже й небагато. Все більше наших чорногузів поселяється на електричних стовпах. А от гніздо чорного лелеки на даху сільського будинку — це вже сенсація. Все-таки цей птах — лісовий відлюдько. Його й побачити непросто, не те що гніздо знайти.

Дивовижну історію розповіли нещодавно німецькі орнітологи (Buchmeier G., Hinkelmann Ch. Ein Schwarzstorchpaar *Ciconia nigra* brütet in unmittelbarer Nähe eines Weißstorchpaars *Ciconia ciconia* mitten in einem Dorf // Ornithologische Mitteilungen. 2013. Bd. 63. Nr. 1/2. S. 3-8). Причому цікава вона одразу в двох аспектах — геть незвичайний випадок гніздування чорного лелеки і те, до чого можуть призвести непродумані дії не в міру заподадливих природоохоронців.

У німецькому селі Ебрахталъ у Баварії в 2013 році пара чорних лелек загніздилася на даху будинку та ще й прямо в центрі. Влаштувалися вони поряд із білими родичами — ті вже багато років гніздилися на димарі. Чорні лелеки побудували гніздо на гребені даху поблизу від нього. Птахи цілком спокійно реагували на людей, транспорт, вуличний гамір. А шуму й людей було немало. Після повідомлень у місцевій пресі багатьом захотілося на власні очі подивитися на це рідкісне видовище. Що цікаво, родичі незвичайної пари теж зацікавилися — що з усього цього вийде. 8 травня бачили двох інших чорних лелек, що кружляли над обома гніздами.

На жаль, гніздування виявилось неуспішним. І винуватцями цього були не які-небудь лиходії, а люди, що керувалися цілком благими намірами. В Німеччині над більшістю гнізд білого лелеки є своєрідне шефство, особливо в регіонах, де їх дуже мало. Баварія саме до таких і належить. Наприкінці травня 2013 року тут стояла холодна погода з сильними дощами. Був ризик, що

маленькі пташенята білого лелеки загинуть від переохолодження або просто втонуть у гнізді під час зливи (у старих гніздах лоток досить щільний, до того ж лелеки приносять чимало кульків, плівок та іншої всячини, що затримує воду). 2 червня до гнізда підігнали кран із «люлькою», забрали з гнізда пташенят, обсушили їх і нагодували. Тим часом у гнізді провели своєрідний «дренаж», наробивши в підстилці дірок, щоб безперешкодно витікала вода. Тривало все це близько години, після чого лелечат повернули в гніздо. Те ж

саме проробили і з двома маленькими пташенятами чорного лелеки. Гніздо їх, щоправда, було зовсім нове і не потребувало ніякої обробки. Білі лелеки незабаром після завершення всіх цих маніпуляцій повернулися до гнізда, а ось чорні так і не з'явилися. Прочекавши три з половиною години, люди вирішили забрати пташенят, щоб вони не загинули. Потрапили вони в зоопарк міста Нюрнберга.

Віталій ГРИЩЕНКО

Координатор Міжнародного обліку лелеки білого в Україні

